

det ogsaa være utænkeligt, at man ikke havde opponeret fra fremragende Repræsentanter for den grundtvigske Retning i den store Skolekommission.

Men fra dette Slægtskab mener jeg ikke det er berettiget at slutte videre og sige, at Grundtvig og Kold er Forløbere for en nyeuropæisk Skolebevægelse. Jeg tror slet ikke, der deri ligger en Tilslignelse, men derimod, at man udtaler sig, som man har gjort, fordi man ikke tilstrækkelig skarpt psykologisk har analyseret Fænomenet. Hvis man har hørt opmærksomt paa mine Citater, hvad selvfølgelig alle højtærede Medlemmer af Tinget har gjort, vil man give mig Ret i, at den psykologiske Forudsætning hos Grundtvig og Kold er, at Disciplen ikke paa Forhaand er vækt, men skal vækkes, at der skal udgaa et livgivende Initiativ fra Læreren, som skal virke henholdsvis paa Barnet og det unge Menneske, at naturligvis Eleven møder med Anlæg, men at Læreren har en sjælelig formende Evne og en sjælelig formende Virksomhed at udøve; det er Forudsætninger, hvad enten man er enig med dem eller ikke.

Det er slet ikke Forudsætningerne i den nyeuropæiske Skolebevægelse, og vi maa dog huske paa, at i Opdragelsen beskæftiger man sig med levende Materiale, og det, man foretager sig, er bevidst eller ubevidst bygget paa den Opfattelse, man har af det Sjæleliv, hvormed Læreren opererer. Og den Forudsætning, der hviler som Baggrund i den nyeuropæiske Skole, er en helt anden end Grundtvigs og Kolds; det er den, at Barnet møder med Aand, at Barnet møder med Initiativ, at Barnet ikke er noget, der skal vækkes, men at Barnet i sig selv har gærende Kræfter, som man i Stedet for at holde nede, enten paa den ene eller den anden Maade, skal give Afløb, saa de kan komme til at ytre sig, saaledes at det tilfredsstiller Barnets Behov. Det er Grundtanken.

Derfor vil den nyeuropæiske Skole give Barnet fuldstændig frit Initiativ, det skal paa ethvert Tidspunkt kunne gøre lige hvad det vil. Jeg har sagt, at jeg er ikke Tilhænger af det, og det vil jeg gentage her, for jeg mener, at det hviler paa en forkert Psykologi. Efter min Mening er der to Grunde til, at vi ikke uden videre kan sluge den Pædagogik.

Den ene Grund er den, at selv om Børnene har et Initiativ, iboende Kræfter, følger ikke deraf, at det hos ethvert enkelt Barn er stærkt nok til, at det kan taale

at være ved Siden af alle de andre Børn, det er i Rum sammen med. Det er i høj Grad muligt, at de mest initiativrige, jeg vil kalde dem Førerbegavelserne, i denne Børneflokk tager Magten fra de andre, saaledes at man i Virkeligheden ikke frigiver Barnets, det vil sige, hvert Barns Initiativ, men nogle enkelte Føreres, og de andre følger saa i Flok. Med denne Kritik vil jeg ikke sige, at det ikke er et Fremskridt, for man kommer selvfølgelig BARNENATUREN nærmere, i det Øjeblik Førerbørn fører an, end man kommer, i det Øjeblik, det er en Lærer, der fører an.

Men dertil kommer en anden Betragtning, og det er, at saa vidt jeg foreløbig kan se, har Samfundet ingen som helst Garanti for, at Børnene, naar de har dette fuldkomne frie Initiativ, tilegner sig det Minimum, som vi nødvendigvis maa kræve tilegnet, naar de skal gaa ud i Livet som voksne Mennesker. Det har der interesseret mig at se, at allerede Kold har været inde paa Tanken om for sit Vedkommende at fastsætte visse Minimumskrav, som skulde honoreres; ud over det kunde Læreren saa bygge videre.

Jeg tror altsaa, man skal være forsigtig med at lyse den nyeuropæiske Skole i Kuld og Køn, men at man bør stille sig sympatisk afventende, tillade de Lærere og Lærerinder, der føler sig kaldet, paa dette Punkt at gøre deres Erfaringer og se dem paa Fingrene og undersøge, hvilket Resultat det fører til.

Naar jeg mener dette, har jeg nu en Grund, og det vil jeg gerne sige to Ord om til Slut. Jeg havde i Fjor det Held at komme til Italien for at undersøge Dr. Montessoris Børnehjem Casa dei Bambini. Hun er netop i vore Dage en af de mest fremtrædende Førere for Tanken om Barnets fuldstændig frie Initiativ, og derfor tænker jeg mig, at det kan interessere det høje Ting i fem Minutter at høre, hvad Teori og Virkelighed her siger, sammenholdt med hinanden. Jeg tør ikke forudsætte, at mine højtærede Kolleger har læst Dr. Montessoris Bog, for det vilde jo være sprængende for Rigsdagens Medlemmer, hvis de saa grundigt skulde sætte sig ind i alle Ting; men jeg vil dog anbefale ærede Medlemmer at læse den, for man finder ikke let nogen interessantere Bog at læse end Maria Montessoris Bog om hendes Børnehjem.

Hvis nu ærede Medlemmer vil læse Bogen, vil de, naar de er kritiske, som de altid er, opdage, at vel har hun teoretisk den Opfattelse, at Barnet skal kunne gøre,